Rapportage recreatiemonitor 2022: Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer

RECREATIE Noord-Holland
Jasper Beekhoven

Inhoud

1. Aantal Bezoeken Akmaarder- en Uitgeestermeer 2022 3
1.1 Aandachtspunten bij het lezen van de cijfers 3
1.2 De cijfers: 3
2. Beoordeling per deelgebied 4
2.1 Oeverparken 4
2.3 Water 4
2.4 Aagtenpark 5
2.5 De Buitenlanden 5
2.7 De Omzoom 5
3. Herkomst bezoekers 7
3.1 Unieke bezoekers per gemeente 7
3.2 Bezoeken per gemeente 8
3.3 Herhaalbezoek per gemeente 9
4. Google reviews 10
5. Methodologie 11
5.1 Oude Methode 11
5.2 Nieuwe Methode 11
5.3 Valideren nieuwe methode 11
5.4 Intekenen telgebieden 12
5.5 Verdere analyse 12

RECREATIE Noord-Holland
Jasper Beekhoven

1. Aantal Bezoeken Alkmaarder- en Uitgeestermeer 2022

Hierbij de aantallen bezoeken aan het recreatieschap voor 2022. Hier worden de resultaten van de meting in 2022 besproken. Omdat de gebruikte technologie anders is dan in voorgaande jaren zijn de aantallen niet zonder meer vergelijkbaar met die van eerdere jaren. Omdat er soms significante verschillen zijn wordt dit er deelgebied besproken.

1.1 Aandachtspunten bij het lezen van de cijfers

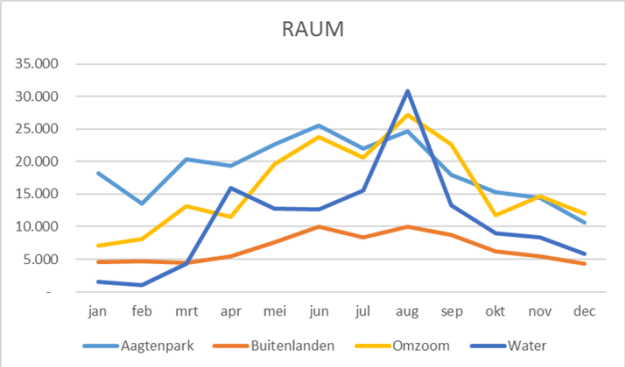
- Door het inzetten van de nieuwe methode wijken de cijfers af van de gegevens die in eerdere jaren zijn verzameld. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de compleet verschillende techniek.
- Dit heeft dus niet te maken met een verandering in het gebruik.
- De nieuwe tellingen zijn gevalideerd en gekalibreerd met behulp van de ‘oude’ methode.
- Er zijn verschillende nieuwe telgebieden toegevoegd waardoor de totalen per schap soms significant afwijken. Ook met de nieuwe methode wordt niet al het gebruik aan alle gebieden gemeten.
- Door voortschrijdend inzicht en de beschikbaarheid van meer data is het niet 100% uit te sluiten zijn dat deze gegevens in de toekomst met terugwerkende kracht worden aangepast. Dit zal alleen gebeuren indien echt nodig.

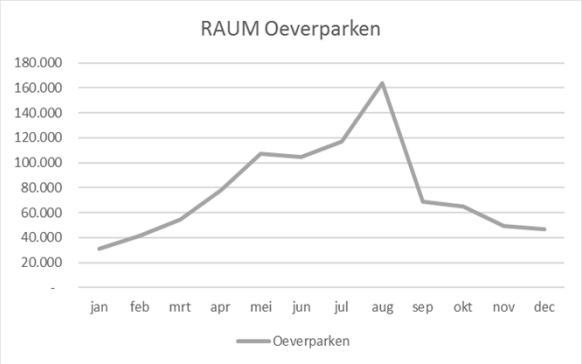
Al deze punten worden in het hoofdstuk methodologie uitgebreid toegelicht.

1.2 De cijfers:

Hierbij de cijfers per recreatieschap, inclusief de grafieken voor het seizoensverloop Bij de totalen staan ook, ter vergelijking, de jaren 2019, 2020 en 2021. Houd daarbij rekening dat ’20 en ’21 coronajaren waren en de cijfers voor 2022 niet zonder meer vergelijkbaar zijn met de voorgaande jaren.

		corona	corona	GPS
	2019	**2020**	**2021**	**2022**
RAUM totaal				**1.553.791**
Oeverparken	451.613	667.724	687.828	926.743
Water (sinds 2022)				130.770
Aagtenpark (sinds 2022)				224.668
Buitenlanden (sinds 2022)				79.745
De Omzoom (sinds 2022)				191.865

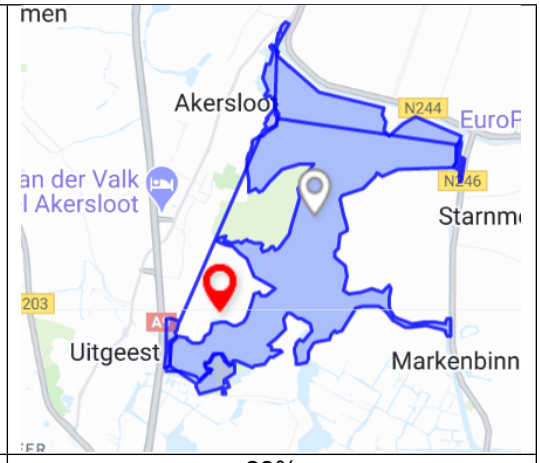

In het seizoensverloop is goed te zien dat het weer in de maanden maart, mei, en augustus relatief goed was. Het evenemententerrein van Alkmaarder- en Uitgeestermeer wordt niet meegeteld en deze zijn ook niet terug te zien in de cijfers.

2. Beoordeling per deelgebied

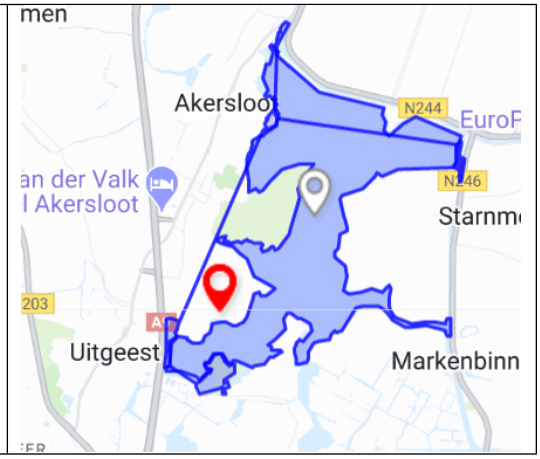
2.1 Oeverparken

		corona	corona	GPS
Oeverparken	451.613	667.724	687.828	926.743

Telgebied De oeverparken Zwaansmeer, Dorregeest, De Hoorne, Uiterdam en de Woudhaven zijn gedefinieerd als 1 telgebied. Onder de oude methodiek werden ze ook als zodanig behandeld. Bij elk oeverpark lag ook een mechanische teller. De gebieden zijn zo ingetekend dat wat er wordt geteld zoveel mogelijk overeenkomt met de tellingen uit de recreatiemonitor. Desondanks is de nieuwe methodiek beter in staat ook bezoekers die uit andere richtingen komen en veranderende verhoudingen tussen auto en fiets te registreren.	
Verschil aantal bezoeken nieuw en oud	28%
Vergelijkbaarheid seizoenspreiding	Hoog
Conclusie vergelijkbaarheid	gemiddeld

2.3 Water

		corona	corona	GPS
Water (sinds 2022)				130.770

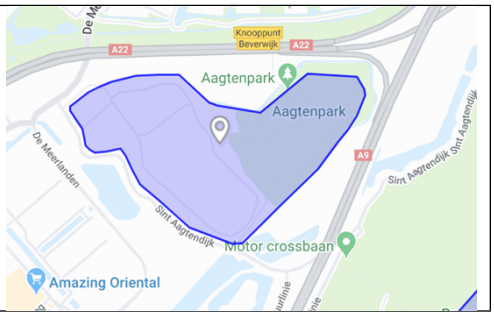
Telgebied Dit telgebied omvat het water van het Alkmaarder- en Uitgeestermeer en een deel van de Markervaart. Hiermee wordt inzichtelijk hoeveel mensen gebruik maken van het water. Omdat het telgebied minimaal 10 meter uit de oever is getekend en de meest zwemmers zonder telefoon zwemmen, geeft het aantal bezoeken waarschijnlijk alleen het gebruik met vaartuigen weer.	

2.4 Aagtenpark

		corona	corona	GPS
	2019	2020	2021	2022
Aagtenpark (sinds 2022)				224.668

Telgebied
Dit telgebied is toegevoegd bij het overstappen op de gps-telmethode. Deze methode is beter geschikt voor het tellen van gebieden met veel toegangen of die gescheiden zijn door wegen.

Er is dus geen vergelijking met eerdere data beschikbaar.

2.5 De Buitenlanden

		corona	corona	GPS
	2019	2020	2021	2022
Buitenlanden (sinds 2022)				79.745

Telgebied
Dit telgebied is toegevoegd bij het overstappen op de gps-telmethode. Deze methode is beter geschikt voor het tellen van gebieden met veel toegangen of die gescheiden zijn door wegen.

Er is dus geen vergelijking met eerdere data beschikbaar.

2.7 De Omzoom

	2019	2020	2021	2022
De Omzoom (sinds 2022)				191.865

Telgebied
Dit telgebied is toegevoegd bij het overstappen op de gps-telmethode. Deze methode is beter geschikt voor het tellen van gebieden met veel toegangen of die gescheiden zijn door wegen.

Er is dus geen vergelijking met eerdere data beschikbaar.

3. Herkomst bezoekers

Met de nieuwe methodiek voor het meten van het aantal bezoeken is het ook mogelijk om inzicht te krijgen in de herkomst van de bezoekers op gemeenteniveau. Daarbij kan zowel de herkomst van de bezoek**en** als de herkomst van de bezoek**ers** worden gebruikt. Voor deze rapportage worden de individuele bezoekers gebruikt. Omdat herhaalbezoek voor veel gebieden belangrijk is, wordt daarnaast inzicht gegeven in de mate van herhaalbezoek.

In de onderstaande tabellen zijn alleen de gemeenten waar meer dan 2% van het aantal bezoeken aan een 1 of meer deelgebieden weergegeven. De overige bezoekers komen uit andere gemeenten in Noord-Holland of daarbuiten.

3.1 Unieke bezoekers per gemeente

% unieke bezoekers uit gemeente	Aagtenpark	Buitenlanden	Oeverparken	Omzoom	Water
Uitgeest	2	1	11	1	7
Zaanstad	6	30	21	76	15
Castricum	2	2	9	1	8
Heemskerk	25	12	7	1	4
Beverwijk	38	16	4	0	3
Purmerend			1	0	1
Alkmaar		1	3		4
Velsen	3		0		2
Heiloo		0	1		3
Provincie NH	**92**	**87**	**86**	**92**	**83**
Rest NL	**8**	**13**	**14**	**8**	**17**

aantal unieke bezoekers uit gemeente	Aagtenpark	Buitenlanden	Oeverparken	Omzoom	Water
Uitgeest	3.193	407	46.368	722	4.180
Zaanstad	7.935	12.656	85.298	75.015	9.251
Castricum	2.133	744	35.316	910	5.329
Heemskerk	33.502	4.936	27.172	1.454	2.416
Beverwijk	50.128	6.557	17.741	366	1.713
Purmerend	-	-	2.576	366	339
Alkmaar	-	407	10.927	-	2.573
Velsen	3.921	-	706	-	1.425
Heiloo	-	204	2.908	-	1.820

3.2 Bezoeken per gemeente

% bezoeken uit gemeente	Aagtenpark	Buitenlanden	Oeverparken	Omzoom	Water
Uitgeest	4	0	21	1	9
Zaanstad	6	30	15	71	18
Castricum	2	2	15	1	17
Heemskerk	21	14	5	12	5
Beverwijk	42	12	3	2	2
Purmerend			2	1	1
Alkmaar		6	2		5
Velsen	3		1		3
Heiloo		1	0		5
Provincie NH	**93**	**79**	**87**	**94**	**88**
Rest NL	**7**	**21**	**13**	**6**	**12**

Aantal bezoeken uit gemeente	Aagtenpark	Buitenlanden	Oeverparken	Omzoom	Water
Uitgeest	8.515	391	193.967	2.629	8.515
Zaanstad	13.750	23.533	140.772	136.953	13.750
Castricum	5.280	1.531	137.436	2.571	5.280
Heemskerk	47.495	11.124	43.464	22.870	47.495
Beverwijk	94.922	9.904	26.412	2.974	94.922
Purmerend	-	-	20.481	2.053	-
Alkmaar	-	4.386	17.423	-	-
Velsen	5.841	-	5.190	-	5.841
Heiloo	-	526	4.170	-	-

3.3 Herhaalbezoek per gemeente

Ratio herhaalbezoek	Aagtenpark	Buitenlanden	Oeverparken	Omzoom	Water
Uitgeest	2,7	1,0	4,2	3,6	2,7
Zaanstad	1,7	1,9	1,7	1,8	2,5
Castricum	2,5	2,1	3,9	2,8	4,2
Heemskerk	1,4	2,3	1,6		2,4
Beverwijk	1,9	1,5	1,5	8,1	1,7
Purmerend			8,0	5,6	2,1
Alkmaar			1,6		2,5
Velsen	1,5		7,3		2,5
Heiloo		2,6	1,4		3,4

De ratio van het herhaalbezoek geeft aan hoe vaak een fictieve gemiddelde bezoeker een gebeid bezoekt in een jaar. Als iedere bezoeker het gebied eenmaal bezoekt is de ratio 1. Hoe hoger de ratio, hoe vaker de gemiddelde bezoeker een gebied bezoekt in een jaar. Voor de lege velden is onvoldoende data.

Hoe dichter een gebied bij een woonkern ligt, hoe hoger de verwachte ratio van het herhaalbezoek.

4. Google reviews

Google maps biedt gebruikers de mogelijkheid om bestemmingen toe te voegen, en deze bestemmingen te becommentariëren door het geven van reviews en ratings. Dit gebeurt op grote schaal, niet alleen voor winkels of musea, maar ook parken, recreatiegebieden en natuurgebieden. Ook de meeste recreatiegebieden die door de recreatieschappen worden beheerd hebben een of meerdere vermeldingen.

Dit levert interessant informatie op over de gebieden, die in principe gratis toegankelijk is via google maps. Het gaat vooral om de waardering (op basis van een Amerikaanse 5 sterren rating) en de reviews zelf. Van deze laatste genereert google automatisch een overzocht van de meest gebruikte woorden, wat een goede indruk geeft van de begrippen die de reviewers het meest associëren met een gebied.

Voor de interpretatie is het wel belangrijk om een aantal kanttekeningen in acht te nemen:

- De steekproef (de mensen die en review en/of rating hebben achterlaten op google maps; iedereen die dit wil kan dit doen, ook onder meerdere accounts) is zelf select en zeker niet representatief voor alle bezoekers.
- De steekproef is veelal heel laag, waardoor het geen valide en representatief beeld geeft.
- Voor zover bekend blijven alle ratings staan, waardoor de waardering is uitgesmeerd over een periode van vele jaren. Veranderend beleid en/of inrichting kan pas na een lange periode effect hebben op de rating.
- De manier waarop de kernwoorden door google worden geselecteerd is niet helemaal duidelijk. Waarschijnlijk is het een simpele optellingen van het aantal keer dat een woord is genoemd. Hierbij wordt de context **niet** meegenomen. Bijvoorbeeld het veelgenoemde woord ‘honden’ kan in zowel positieve als negatieve context onderdeel zijn van een review.
- Veel gebieden komen meerdere keren voor, waardoor de ratings worden verdeeld. Zie bijvoorbeeld Alkmaarder- en Uitgeestermeer en Strand van Luna.

In de onderstaande tabel staat de uit google maps opgehaalde data. De naam van de gebieden staat inde tabel exact zoals ze zijn vermeld op google maps.

Naam op google maps	rating	Aantal reviews	steekwoorden
Alkmaarder- en Uitgeestermeer (Recreatiegebied)	4,5	1281	wandelen; zwemmen; mountainbike; zomer; natuurgebied; druk; parcours; fietspaden; rondje; zonnen
Alkmaarder- en Uitgeestermeer (beheerkantoor)	4,3	456	wandelen; zwemmen; recreatiegebied; natuurgebied; kinderen; zomer; MTB; sporten; parcours; zonnen
Alkmaarder- en Uitgeestermeer	4,3	6	
MTB Route Alkmaarder- en Uitgeestermeer	4,6	31	
Avonturenspeelplaats	4	1	
Natuurbegraafplaats Geestmerloo	4,8	17	
Strand van Luna	4,7	3	
Strand van Luna	4,2	46	
Park van Luna	3,8	4	

Deze informatie kan nuttig worden ingezet bij de typering van gebieden, omdat de kernwoorden inzicht geven in hoe de recreanten een gebied zien en gebruiken.

Tenslotte verdient het de aanbeveling om actief te gaan sturen op de vermeldingen van de gebieden op google maps. Google biedt de mogelijkheden om meldingen op google maps te ‘claimen’. Het opschonen van de vermeldingen dient twee doeleinden:

1. Het zorgt ervoor dat de data die wordt verzameld zoveel mogelijk op de juiste plek en onder de juiste naam wordt verzameld, wat de kwaliteit van de data en goede komt.
2. Ten tweede is google maps ook een communicatiekanaal, een duidelijke naamgeving vergroot de vindbaarheid van de gebieden.

5. Methodologie

5.1 Oude Methode

Vanaf het starten van de recreatiemonitor in Het Twiske in 2005 werd de ruwe data verzameld door het gebruik van mechanische tellers met telslangen over diverse toegangswegen en fietspaden. Bij het opstarten van de recreatiemonitor zijn ook visuele tellingen uitgevoerd over (vrijwel) alle toegangen. Met die kennis werd de ruwe data van de tellers opgehoogd om te compenseren voor:

- Bezettingsgraad van auto's en fietsers
- Niet gemeten vervoersstromen (zoals voetgangers)
- Niet gemeten toegangen (er zijn te veel toegangen om overal een meter te plaatsen)

Deze methodiek heeft als voordeel dat er een constante werkwijze wordt gehanteerd die heel geschikt is voor het vergelijken van de data over meerdere jaren. Nadeel zit in de kwetsbaarheid van de fysieke tellers en de benodigde arbeid om ze in het veld uit te lezen en de ruwe data te verwerken. Tenslotte veroudert de validiteit van de visuele tellingen en ontstaat er in de loop van jaren meer ruis, oftewel een hogere onzekerheidsmarge over hoe dicht de methode 'de waarheid' benadert.

5.2 Nieuwe Methode

Na een pilot in 2021 is in 2022 gestart met een nieuwe methode voor het verzamelen van de data. Na een uitgebreide verkenning is gekozen voor het inzetten van gps-data. De data wordt afgenomen van een private leverancier. Deze partij koopt gps-data in van Apps die consumenten op hun telefoon installeren en daarbij toestemming geven voor het gebruik van locatiedata. De leverancier verzamelt, aggregeert en anonimiseert de data. Het is dus onmogelijk om gegevens te herleiden tot personen.

Door het inteken van telgebieden op de kaart wordt door middel van geofencing bepaald wanneer iemand een bezoek heeft gebracht aan een gebied. Vervolgens worden door de leverancier nog verschillende ophoogfactoren toegepast om te compenseren voor bezoekers die geen gps-data afstaan, kinderen, etc.

Het voordeel van deze methode is dat er geen apparatuur in het veld aanwezig is en de data vrijwel meteen beschikbaar is. Ook het met deze methode relatief makkelijk om gebieden (al dan niet tijdelijk) toe te voegen, ook gebieden die met de oude methode moeilijk of onmogelijk waren te meten doordat er (bijvoorbeeld) veel toegangen zijn.

Nadeel is dat als er bijvoorbeeld relatief (ten opzichte van een doorsnee van de bevolking) veel kinderen in een gebeid komen, het model dat niet 'ziet'. Ook worden bezoekers uit het buitenland niet meegenomen.

5.3 Valideren nieuwe methode

In de eerste helft van 2022 zijn alle tellers van de oude methode gehandhaafd. Hierna zijn deze voor een groot deel verwijderd om kosten te sparen. In elke recreatieschap is nog minimaal 1 teller gehandhaafd. In het Twiske zijn alle tellers gehandhaafd.

De gegevens van de mechanische tellers zijn gebruikt om de gps-data te controleren en valideren. Daarbij is vooral gekeken naar de data uit het Twiske om de volgende redenen:

- Het Twiske is door zijn geïsoleerde ligging achter een 'slotgracht' zeer zuiver te meten met beide methoden.
- Omdat in het Twiske alle mechanische tellers zijn gehandhaafd is daar het meeste data beschikbaar.
- Met de mechanische tellers wordt het merendeel van de toegangen aan het gebeid gemeten, en is de betrouwbaarheid van de berekening dus hoog.

Bij het vergelijken van de twee datastromen is gekeken naar twee elementen: wordt hetzelfde gemeten en zijn de aantallen van een vergelijkbare orde van grootte?

Op basis van de analyse is geconcludeerd dat beide methoden dezelfde pieken en dalen registreren in het bezoek, en dus hetzelfde gebruik meten. Tenslotte is er een ophoogfactor toegepast op de door de leverancier aangeleverd gps-data.

5.4 Intekenen telgebieden

Bij het intekenen van de telgebieden is als basis de reeds bestaande telgebieden in de recreatiemonitor gebruikt. Dat wil zeggen dat de gebieden zo zijn ingetekend dat ze zoveel mogelijk hetzelfde meten als de telgebieden van de oude methode. Dit was echter niet altijd mogelijk. In overleg met de locatiemanagers zijn er verschillende afwegingen gemaakt over het wel/niet meenemen van bepaalde gebiedsdelen. Daarnaast zijn er in overleg met beheerders en programmamanagers enkele telgebieden toegevoegd, naar aanleiding van de mogelijkheden die de nieuwe methode hiervoor biedt. In enkele gevallen is er ook voor gekozen om kleinere delen binnen bestaande telgebieden op te nemen, zoals Zorgvrij (Boerenerf Spaarnwoude).

Na de eerste evaluatie van de data in januari 2022 is er in nauw overleg met de leverancier van de data voor gekozen om de gebieden aan te passen. Dit gebeurde om de afstand van de telgebieden tot snelwegen en andere drukke verkeerstromen te vergoten. Hiermee worden ‘spooktellingen’ uitgesloten.

5.5 Verdere analyse

Ten tijde van het schrijven van deze rapportage zijn nog niet alle beschikbare gegevens uitputtend geanalyseerd. Bovendien zal in de loop der tijd meer data beschikbaar komen voor analyse en validatie. Aanpassingen en verfijningen kunnen dus nog volgen in de toekomst. Dat heeft altijd als doel de validiteit en betrouwbaarheid van de data te verbeteren, oftewel, zo dicht mogelijk komen bij ‘de waarheid’.